

4. Лозко Т. Українське народознавство. Київ : «Зодіак – ЕКО», 1995.
5. Стельмахович М. Г. Народне дитинознавство. Київ, 1991.
6. Українське народознавство в дошкільному закладі / За ред. А. М. Богуш. Програма та довідковий матеріал. Запоріжжя : ЛПС, 2005.

Марина Бублик,

спеціаліст відділу культури та туризму

Ніжинської міської ради

e-mail: bublik.marina.89@gmail.com

Земфіра Кондур,

керівниця проекту Ради Європи

«Посилення захисту національних меншин,

включаючи ромів, та мов меншин в Україні»

e-mail: Zemfira.KONDUR@coe.int

ОСНОВНІ СКЛАДОВІ РОМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ВБРАННЯ

Ключові слова: історія костюма, ромське вбрання, келдерарський костюм.

Кожен народ має свою історію створення костюма, його особливості, традиційні складові, неповторні елементи тощо. На теренах України проживає багато представників інших національних спільнот. У коротенькій розвідці хочемо спинитися на особливостях ромського костюму.

Келдерарській жіночий костюм складається з неодмінних спідниці і блузи. Блузка, як правило, з глибоким вирізом або запахом, без коміра; рукава можуть бути різноманітних фасонів. Спідниця, в залежності від келдерарської моди, може бути довжиною «в підлогу», до щиколотки або до середини ікри. У будь-якому випадку, за її низом традиційно проходить широка, в чверть або третину довжини спідниці, оборка. Тканини традиційно беруться яскравих, насичених кольорів. У дорослої жінки костюм доповнюється дуже широким і довгим фартухом і хусткою, що прикриває голову.

Для національного чоловічого келдерарського костюма характерні капелюх, жилет або піджак з великими срібними гудзиками, чоботи, сорочка і штани кроїв, прийнятих в Румунії в містах у ХІХ столітті. Чоловічий костюм зараз вже не носить. Оригінальне намисто є прикрасою, характерною для заміжніх жінок. Ромки інших етногруп надягають монисто, як правило, для підкреслення особливого руху плечима в танці. Котлярський чоловічий костюм був не менш виразним, ніж жіночий. Він був дуже гарний і пронизаний почуттям міри. Основний вплив на нього мав угорський національний костюм. Як і в угорців, у келдерарів куртки, жилетки, штани були прикрашені вишивками аплікаціями. Високі чоботи зі шкіри з візерунчастим оздобленням також були даниною угорській моді.

Шкіряними були й широкі пояси і головні убори. Тим не менш, все це в комплексі було вже саме ромським, завдяки особливостям деталей. Додатковими аксесуарами чоловічого костюма були хустка, посох і трубка. Хустку чіпляли до піджака у вигляді дуги, яка звисала складками зі стегна.

Лексика келдерарського діалекту

Гурявимос- прикраси	Межедїйя [мн. межедїйи] дрібна золота монета (прикраса на жіночому головному хустці)	Плєтеря (мн.) Стрічки, вплітаються в коси разом з срібними монетами.
Амболдинари [мн. амболдинаря], болдинари [мн. болдинаря] заплетена пасмо волосся, завиток волосся на скроні.	Чю́нрра [мн. чю́нррі] коса.	Широ [мн. шириуря]; широко ле галбєнца; низка з золотими монетами
Кончо [мн. кончюря] пучок волосся	Слаг [мн. слагá] Сережка	Теляри [мн. теляря] срібні монети
Галбєно золота монета (як прикраса).	Дунга [мн. дунжи] ребро, грань (наприклад у монети).	Керчєло [мн. керчєлуря] вушко (медалі, монет та, намисто).
Фуста – спідниця	Ле сандалі - сандалі	О гад - сорочка
О палтоно – кожух	О куштїк - пояс	І бомбіца – безрукавка
І стагі – капелюх	Ле мержяле– намиста	О тулпано - хустка